

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

BASEL III - LİKİDİTE KARŞILAMA ORANI UYGULAMASI

**SIKÇA SORULAN SORULAR VE
AÇIKLAMALAR**

Soru No: 26

İlgili Hüküm: Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarının uygulaması

Konu: Nakit çıkışı hesaplamasında, istikrarlı mevduat/katılım fonu olarak sınıflandırmada sağlam ilişkinin nasıl değerlendirileceği

Soru: Nakit çıkışı hesaplamasında müşterinin mevduat/katılım fonunun istikrarlı - düşük istikrarlı olarak sınıflandırılmasında göz önünde bulundurulması gereken banka ile müşteri arasındaki ilişkinin sağlam olarak değerlendirilmesi için aranan kriterler nelerdir?

Cevap: Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası;

“(1) “Likidite karşılama oranı hesaplamasında, gerçek kişilerin ticari işlemlere konu olmayan sigortalı mevduat/katılım fonlarından düzenli nakit girişi ve çıkışı olanlar veya banka ile sağlam ilişkileri olması sebebiyle çekilme olasılığı çok düşük olanlar teminatsız borç sınıfında, istikrarlı mevduat/katılım fonu olarak dikkate alınır.”

hükmünü,

yine aynı maddesinin (2) numaralı fıkrası;

“(2) Birinci fıkrada belirtilen sağlam ilişkinin varlığının kabul edilebilmesi için banka ile gerçek kişi müşteri arasında aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması gerekir.

a) Bankada bulunan mevduat/katılım fonu hesaplarından en az birinin asgari 12 ay öncesinde açılmış olması,

b) Vadesiz ya da vadesi belli olmayan kredisinin bulunması,

c) Bankadan kullandığı 12 aydan uzun vadeli bir kredisinin olması,

ç) Kredi ve mevduat/katılım fonu dışında kalan bankanın başka bir ürününü aktif olarak kullanması.”

hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, örneğin müşterinin maaşı veya bunun gibi bir kaynak sebebiyle düzenli nakit giriş ve çıkışı olan vadesiz bir hesabın varlığı istikrarlı mevduat/katılım fonu olarak sınıflandırmada tek başına yeterli bir kriter kabul edilmektedir.

Öte yandan, müşterinin bankada yukarıda belirtildiğinin aksine düzenli nakit giriş ve çıkışı yaratmayan herhangi bir mevduat/katılım hesabının olduğu durumda banka ile müşteri arasındaki ilişkinin, sağlam olarak değerlendirilebilmesi ve istikrarlı olarak sınıflandırılabilmesi için likidite karşılama oranı hesaplandığı dönemde 13 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şekilde ilave bir ilişkinin banka ile tesis edilmesi gerekmektedir.

Banka ile müşteri arasındaki sağlam ilişkiye ilişkin bir kaç örnek olaya aşağıda yer verilmiştir.

Örnek1:

Banka likidite karşılama oranını 2015 Eylül ayı sonu için hesaplayacaktır. Müşterinin bankada 2014 Aralık ayında açılmış 50.000 TL'lik vadeli ve 2015 Mayıs ayında açılmış 15.000 €'luk vadesiz iki hesabı bulunmaktadır. Her iki mevduat/katılım fonunun 2015 Eylül ayı itibarıyla 12 aydan daha kısa süredir bankada bulunduğu dikkate alındığında müşteri ile banka arasında sağlam bir ilişkinin varlığından bahsedilemeyecek ve ilgili mevduat/katılım fonları düşük istikrarlı olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2:

Banka likidite karşılama oranını 2015 Eylül ayı sonu için hesaplayacaktır. Müşterinin bankada 2013 Haziran ayında açılmış 50.000 TL'lik vadeli ve 2015 Mayıs ayında açılmış 15.000 €'luk vadesiz iki hesabı bulunmaktadır. Hesaplardan biri bankada yeni açılmış olsa bile müşterinin 2013 yılında diğer mevduat/katılım fonu hesabı üzerinden başlattığı ilişkinin 12 aydan daha uzun olmasından hareketle yeni açılan hesap da istikrarlı mevduat/katılım fonu olarak sınıflandırılabilir.

Örnek 3:

Müşterinin bankada açtığı mevduat/katılım hesabının geçmişinin 12 aya uzanmadığı durumlarda o mevduat/katılım hesabının yanında müşterinin bankayla mevduat ilişkisi dışında başka bir ilişkisinin bulunup bulunmadığı değerlendirilir. Müşterinin anılan bankadan kredi kartının olması, fon hesabının olması, kredi kullanması ya da başka bir ürün ilişkisinin bulunması durumunda o mevduat/katılım hesabının bankada açılmasının üzerinden 12 ay geçmemiş olsa bile anılan mevduat/katılım fonu sağlam bir ilişki temeline dayandırılarak istikrarlı mevduat/katılım fonu olarak sınıflandırılabilir.

Banka likidite karşılama oranını 2015 Eylül ayı sonu için hesaplayacaktır. Müşterinin bankada 2014 Aralık ayında açılmış 50.000 TL'lik vadeli ve 2015 Mayıs ayında açılmış 15.000 €'luk vadesiz iki hesabı ile aynı bankadan kullandığı 48 ay vadeli taşıt kredisinin bulunması durumunda bu hesaplar sağlam bir ilişki varlığından hareketle istikrarlı olarak değerlendirilebilecektir.

Banka likidite karşılama oranını 2015 Eylül ayı sonu için hesaplayacaktır. Müşterinin bankada 2014 Aralık ayında açılmış 50.000 TL'lik vadeli ve 2015 Mayıs ayında açılmış 15.000 €'luk vadesiz iki hesabı ile aynı bankanın kredi kartını ay içerisinde aktif olarak kullanması durumunda, bu hesaplar sağlam bir ilişki varlığından hareketle istikrarlı olarak değerlendirilebilecektir.